

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt., félévre 5 frt. negyedévre 3 frt. 50 kr., egy hóra 1 frt.
 A legújabb hírek minden nap, vasárnap kivételével.

A szerkesztésért felelős a kiadó lap tulajdonos,
Kutasi Imre.
 Szerkesztő:
Katona Imre.

Szerkesztőség: Nagy-Hatvan-utca 1664. sz. Dr. Dusóczky ház
 Kiadóhivatal: Nagytemplom-tér, 318. sz. Sz. Nagy Károly ház
 Hirdetések a legmésértebb árazásmítás mellett jvetetnek fel
Egyes szám 4 kr.

Wekerle műformái.

Debreczen, nov. 25.

Most mindenki azt lesi, mit mond Wekerle más hangnemben, mint a hogy a programját mondta. Mert a programban könnyű el nem mondani azt, a mit nem akar. Most azonban, a parlamenti viaskodásban, elő kell állani azzal is, a mivel muszáj, anélkül, hogy azt Wekerle épen akarná.

És Wekerle, kétségkívül ügyesen adja, pompás formulákat talál hozzá, művészeti hatásokat érvényesít a legkomolyabb politikában.

Minden igazi államférfinak meg van a maga speciális műformája. Tisza addig gyűrte, csavarta a dolgot, míg úgy forgatta, hogy neki legyen igaza abban a pillanatban, mikor beszélt. Apponyi addig konstruálja a körmondatok logikáját, a szónoklat zenei kíséretével nyaldosván körül a füleket, míg a fokozás művészi elvénél fogva tapsot vagy éljenzést nem biztosít magának. Eötvös Károly műformája, hogy a mit mond, úgy mondja, mintha az volna az alapja mindennek. Szapáry — no, Szapárynak nem volt ilyen saját műformája, de hát ő nem is volt államférfi, hanem Szapáry.

Wekerlének is megvan a saját műformája. Az ő műformája: a jelszókkal dolgozni. Ahol egy kicsit bajban van, ott oda dobja a jelszókat.

Világos, hogy ha akárki valami szónoklatba beleszóvalja azt, hogy: éljen a haza, hát akkor éljenez az egész hallgatóság.

Hasonló hatásuk bizonyos ma uralgó, divatos és népszerű jelszók. Aki azokat fogja fölön, azt megéljenzik, legyen az Eötvös, Apponyi vagy Wekerle.

Éljen a haza! mondja ezt akármelyik, erre megéljenzik.

Éljen a polgári házasság! mondja ezt akárki, megéljenzik.

Éljen az önálló vámterület! — megéljenzik.

Éljen az önálló jegybank! — megéljenzik.

Éljen a demokrácia! — megéljenzik.

Éljen a demokrácia és az arisztokrácia közti egyetértés! — megéljenzik.

Éljen a nemzeti politika! — megéljenzik.

Tessék elővenni Wekerlének a tegnappelőtt mondott beszédét, mindez benne van, mindezekért „zajos helyeslést és tapsot“ kapott.

Pompásan érti a dolgát. Így lefőzni az ellenzéki nagy hangú szónoklatokat. Mondhat most Apponyi meg Eötvös akármi nagy orációit és kapjanak akármilyen nagy tapsot: Wekerle csak a jelszót dobja oda és ugyanott van, ahol ők.

Apponyi esztendőig törte a fejét rajta, hogy kitalálja, hogy az ő pártját nemzeti pártnak kell keresztelni, hogy el ne keresztelhesse azt ultramontánnak.

És tegnappelőtt Wekerle, az ujdonsült miniszterelnök egyszerre odamondja a jelszót: **ő nemzeti politikát csinál!**

Persze, hogy: éljen és taps.

Ilyen hatásokkal dolgozik a miniszterelnök. Úgyes módszer.

No aztán pláne fáklászene mellett. Ma bizonyosan az egész ország éljenez azokhoz a maga nemében művészi gyöngyszemekhez, melyeket tegnappelőtt Wekerle elhullajtott.

Igazi művész a jelszók megtalálásában. Ez az ember el tudja csábitani az egész országot.

Tekintettel azonban arra, hogy a parlamentben ugyis csak diskurálnak, könnyen megeshetik, hogy Szilágyi is okul Wekerlén és legközelebb feláll és egyebet sem mond, mint hogy:

Éljen a nemzeti politika!

Éljen a demokrácia!

Éljen az arisztokrácia és demokrácia egyetértése!

Éljen a polgári házasság!

Éljen a haza!

És bizony nem marad más, mint-hogy ő is „zajos helyesléseket és tapsokat“ kapjon.

És Wekerle le lesz főzve.

Wekerle megmutatta, hogy ért a parlamenti speeceléshez. Megmutatta pénzügyminiszter korában, hogy tud dolgozni is. Konstatáljuk, hogy államférfiú műformája kitűnő; felette szükség van azonban arra, hogy a munkája legyen jobb az elődjénél.

Az indemnitást pedig a képviselőházban meg fogják szavazni.

a.—e.

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA.

Idyll.

Az őrtorony vén trombitása ép most futta el a maga szólóját, teljes művészi remekléssel, hogy tudtára adja a férj uraméknak, miszerint már türelmetlen odahaza az asszony, hogy figyelmeztesse „az ének éber óré“ t is, ki már negyed órája pislog vágyó pillantásokkal a „Noé kertje“ felé, hogy kerüljön beljebb, hisz kényelmesebb a 16 kros mellett bóbiskolni, mint oda künn lesni a csirkefogókat!

Elmúlt az est, beállott az éj. Kilenz óra van. Nehéz csörömpöléssel hullanak le a kirakatok vas függönyei, bezárulnak a boltajtók, a gázlámpák kialszanak, az élet észvesztő szédítő zavara, éktelen zibongása elnémul; a kufár pénzét számlálgatja, a politikus új eszméket, új terveket szó iróasztala mellett, de a kinek családi tűzhelye van, az annak melege mellett hevíti föl, lobbantja lángra a napi küzdelmekben megfagyott, elcsüggedt lelkét. Ott a családi tűzhely jótévő melegénél e csüggeteg erő megifjodik, a hamuból phönix kél ki s fonséges, boldogító érzet tölti el a keblét.

Családi tűzhely, a földi létnek legszebb idylljei te körülted támadnak s a boldogság aranyzárait is a te lángod perzseli el gyakran!

De félre az elmékedésekkel, melyek oly nyomasztólag, majd meg fölhevítőleg hatnak a kedélyre! Elvezünk a jelent, s ne háborítsa lel-künkét a jövő bizonytalan képe, a boldogságot, az örömtől lássuk csak, rózsaszín szemüvegen keresztül nézve e sötét világot, s hunyjuk be szemünkét a balsors előtt! Hisz' mi az élet? Egy végtelen láncolata a zürzavaros képeknek, melyek majd a baj, szerencsétlenség gyászszíneivel vannak festve, majd meg ragyogó szivárványszínekben pompáznak; boldogok, kik csak az utóbbiakat látják, kiknek tekintetük nem téved a végzet számító kezétől komorra festett képekre!

Fussunk tehát ettől, nehogy érezhető hatása megmetyeljeze kedélyünket! Amott sárgára meszelt földszinti házban képzeletünk jó menhelyet talál a rögös lét ijesztő rémképei elől. — Ott boldog emberek laknak.

Az ablakrészen besurranó holdsugár boldogságról zizeg, az ablakban nyiló, gondos kéztől ápolt pünkösdi róza, fuxia, mályva, s a futó repkény apró levele, mind boldogságról suttog, boldogságról, melyet nem képes megzavarni a köznapi élet gondja, sem pedig az élet ezer apró baja.

A diszes asztali lámpa félve veti szét sárga sugarait, ne hogy felkeltse a puha nyoszolyán, rózsaszínű párnák között szendergő gyermekleányt. Alszik az szőnyeg, csekedesen, mintha nem is e rozszant világon volna már, hanem távol innen, ott fönn a szférák birodalmában, csak néha

látni kis keblének hullámozását, vagy hallani ütem-szerű lélekzését.

Hosszu, tömött koromfekete haja, mint báronylepel borítja be hófehér vállait, szobrászi karját s egy része költői rendetlenségben árnyazza be hajnaltiszta homlokát.

Az irigy szempillák, a hosszú, ragyogó selyemszalak eltakarják előlünk a lélek kifejezését, a gyermeki lélek benső tiszta tükörét. Édes mosoly lebeg az eperajkak fölött, mintha minden pillanatban elszállni készülne onnan lelkével együtt, mely már lerázta magáról a porhüvelyt és könnyű szárnyakon a magasba röppent, hol kékebb az ég, zöldebb a mező s lágyabban süt a nap...

Szinte látni lehet, mint szövi a tündéri álom rózsafátylán át a ragyogó, pompázó képeket, mint népesül be a fényes birodalom, az álom birodalma csevego angyalokkal, erdei tündérekkel, habléányokkal, mint támadnak és foszlanak szét a csillogó tündérpaloták, mesebeli várak, paradicsomi kertek, az „Ezer egy éj“ pompázó csarnokai s sok más bájos alkotása, álomképe a gyermeki úde képzeletnek.

Még ott hevernek szanaszét szórva ágya körül játszótársai: a kis selyemszörű bárány, a „hajás baba“, melyet oly őszintén megsiratott, mikor az a szörnyű szerencsétlenség érte, hogy (ah! még engem is könyekre fakaszt) elvesztette a férjét; nem valami nagy ijedtség által, hanem a kis Margit urnó haragja folytán. — De már, hála az égnek, meggyógyult, s csak kis fatyol

— **A képviselőházi ülés nov. 24-én.** Tegnap nagyon zajos ülés volt a képviselőháznak, mely az összes pártokat élénk mozgásba hozta. A kabinet tagjai közül hárman szólaltak fel egymásután. Hieronymi, aki mint belügyminiszter ma szólalt föl először, utána Lukács Béla, s végül Szilágyi Dezső. E nagy mozgás és élénkséget a Polónyi Géza beszéde idézte elő, mert hű képét adta Polónyi annak az aknának, mely már Wekerle alatt is megvan ásva, mely az ő kabinettjét is fel fogja robbantani, ha ezt az egyházpolitikát akarja keresztül vinni, melyet a világi anyakönyvek behozatalára nézve a programmban ígért. Polónyi a kötelező polgári házasság hívének valotta magát s kimutatta Szilágyiról, hogy három év alatt hogyan bujkált hogy e kérdésben határozottan engedeirozva ne legyen. Felszóltak még Komjáthy Béla és Vajay István: s felszóltak még személyes kérdésben Tisza István is.

— **A balázsfalvai érsek.** Szabó János szamosújvári gör. kel. püspök ellen erős agitáció folyik, melynek czélja Szabót olyképpen feltüntetni, mint aki egyáltalában nem alkalmas a balázsfalvai érseki szék betöltésére. Ugy halljuk, hogy erre a méltóságra Szilágyi Viktor drt akarják kinevezni. Elég szerencsétlen választás. A balázsfalvai érseki széket oly emberrel kellene betölteni, aki amellett, hogy nem téveszti szem elől a maga egyházának és fájának az érdekeit, egyuttal a magyar állam és a magyar nemzet álláspontját foglalja el. Ezt azonban Mihályiról nem lehet elmondani. Mert úgy tudjuk, hogy Mihályi mindig a magyar állam és a nemzet ellen foglalt állást; mellette soha.

— **A Vatikán és Wekerle egyházpolitikai nyilatkozata.** A „Moniteur de Rome” Wekerle miniszterelnök nyilatkozatának vezércikkét szemlél, mely mindenekelőtt ama sajnálkozásának ad kifejezést, hogy a korona a magyar liberálisok követeléseinek engedett és diadalmoskodó magyarságnak alávetette magát. Az egyházra nézve a kár kisebb lesz, mint hiszik. A kormány hadüzenete fel fogja ébreszteni a magyar katolikusokat eddigi közönyükből és ez jótétemény úgy rájuk, mint az egyházra nézve. A kormány az a kísérlete, hogy a püspöki kart két részre ossza, meghiusult. Papok és világiak mint egy ember kelnek fel azok ellen, kik lelkeiket kényszernek akarnák alávetni.

mutatja a seb helyét. De ott vannak mellette a számoló gép, meg az iskolai könyvek is, melyeknek buzgó olvasása mellett szállott le lopva az édes szender szeméire, elfödve azokat széles szárnyaival.

Most megreppen az alvó, bársony puha karjait kitarja, mintha az elszálló kép után akarna nyulni, szétnyílnak ajkai, mint a feslő rózsabimbó szirmjai, ha a májusi zephir érinti, panaszos halk sóhaj kél róluk, boszankodva mintegy, hogy feizavarták édes álmából, lehitták a hetedik égből, a tündér világból, de a boldog álom újra erőt vesz rajta, a félig nyílt ajkak újra lecsukódnak s az álom ólom sulya továbbra is fogva tartja és lezárja az aranyos börtönben.

Kötését félretéve siet a gondos anya a kis ágyhoz, a vig leányok csengő kacaja sutogásba vész, csend lesz, még lépkedni is csak lábujjhegyen mennek, minden arc az alvó leányka, a kis zsarnok felé fordul. Az öreg, fehérhaju nagyapa leteszi kezéből a borostyán szopókás vén tajték pipát, elhagyja hűtlenül a régi jó barátját, odamegy az ágyhoz s egy csókot nyom a márványszerű homlokra.

Oh mennyi határtalan szerelmet egyesített ő ez egy csókban. Hisz az ő unokája az az alvó angyal, az ő szemefénye, boldogsága, büszkesége, mindene... Leül az ágy szélére, kezébe veszi az alvó gyermek lecsüngő kis kezét, szeméi merőn, szeretettől sugározva tekintenek azokra a lecsukott szemekre, hajnalpiros arezra és azokra a gazdag, illatos fűrtökben leomló selemyszálakra s lassanként nagy könyecseppek gyűlnek az öreg nagyapa szeméibe, a tuláradó öröm sajtolja ki azokat, mind nehezebb lesz neki az álom sulya, mig nem elnyomja az egé-

— **Főispánok a belügyminiszternél.** A budapesti időző főispánok már bemutakoztak Hieronymi Károly belügyminiszternek. A többiek is feljönnek e czélből a fővárosba, de a bemutatkozás a többiekénél is minden formáság nélkül fog megtörténni. Az új belügyminiszter installációja különben, csütörtökön délután 1/23 órakor volt, a belügyminisztérium fogadási nagytermében.

Kik lehetnek koresmárosok?

— Italmérségi engedélyek. —

Debreczen, nov. 25.

Most jelent meg külön kötetbe is lenyomatva s bőszéges kommentárral kísérvé az új italmérségi törvény.

Azon számos tudakozódásra, melyet különösen az új törvény folytán változni fogó italmérségi engedélyek kinyerési módjáról és feltételeiről hozzánk intéztek, megfélelni legczélzárubbán úgy vélünk, ha a törvény ide vágó intézkedéseit dióhéjban alább ismertetjük:

Mindazon községekben, melyekben a folyó évben a kizárólagos italmérségi jog volt bérbeadva, azok, a kik jelenleg szesz italok kimérésével vagy kismértékben való elárúsításával foglalkoznak és ebbeli üzletüket 1893 január 1-től kezdve is folytatni akarják, tartoznak szabályszerűen folszerelt kérvényüket folyó évi november hó végéig a pénzügyigazgatóságnál benyújtani. Ez esetben kérelmük jogerejű elintézéséig, az italmérsést, illetve a kis mértékben való elárúsítást úgy, a mint azt a folyó évben gyakorolták, továbbra is gyakorolhatják, azzal az eléréssel, hogy ha az illető községben a jövőre szintén a kizárólagos szeszitalmérés jogosságság adatnék bérbe, úgy a szeszimérés csak akkor gyakorolhatják, ha a bort és sört mérnek ki.

Azokban a községekben, a melyekben a kizárólagos szeszitalmérés jog bérbeadás útján biztosított, akkor csakis bor és sörmérésre és kismértékben való elárúsításra adható engedély, míg a szesznek kismértékben való elárúsítására az 1892 évi XV. t.-cz. 11. §-ában foglalt rendelkezéshez képest csakis korlátolt engedély adható, szesznek kimérésére pedig csak a kizárólagos italmérségi jog bérbe adhat engedélyt; a bérbe mindazonáltal az 1892 évi XV. t.-cz. 10. §-a értelmében a pénzügyi hatósági engedéllyel bíró bor- és sörmérőknek a szesz és pálinka-imérését megengedni s e czélből őket az idézett törvényezikk utasítása szerint készlettel ellátni tartozik.

szen és unokája kezét szorongatva álmodik elmult boldog napokról, viruló, tettus férfikoráról, melynek aranyzománcu hátterét az ifjúkor s gyermekéveinek ködként elmosódó képei képezik.

Mily édes visszarepülni abba a korba, mikor még a keserű tapasztalatok nem mételeyezték be a gyermeki romlatlan kedélyt, mikor még mindent jónak s mindenkit igaznak hisz az ember, mikor még nem riasztják vissza céljától semmiféle akadályok és telve ifjú önérettel, lelkes becsvágygyal lép ki a világ nagy szinpadára, hogy majd a létérti harcban, az élet zugó viharában, erejétől elhagyva, reményében csalatkozva, eszményi terveiből kiábrándulva, testileg és lelkileg megtörve lépjen le arról, oda, hol nem éri már a szenvedések ostorcsapása, az önző emberek gunyos hahotájának metsző nyila, a kegyetlen sors kiméletlen keze, hol egy végtelen álomban pihenhetik ki a fáradalmakat, s szenvedéseket, mik e pillanatnyi földi életet átérték...

Hát az anya, a megtestesült szerelem, vajjon miről gondolkodhatik, miféle képek lebeghetnek lelki szeméi előtt, mig gyermeke álma felett öröködik?

Az ő képzeletét nem a mult képei, hanem a jövő látományai foglalkoztatják. Légyarákat sző, melyeknek központja az az alvó kis teremtes ott, hosszú szempilláival, éjfélete szemöldökével s beszédes ajkaival, melyek bár csukva vannak, mégis fecsegné látszanak. Az anya hallni véli még mindig azt a csicsergő nyelvet s annak duzzogó zümmögését, mert, alattvalóinak valamelyike vonakodott parancsát rögtön teljesíteni.

Mig így szövi a légyarákat a boldog anya

A kimérségi engedély kinyerése végett tartoznak folyamodni:

Koresmárosok, vendéglősök, italmérők és általában mindazok, kik az 1888. évi XXXV. t. cz. 2. §-ában felsorolt szesz italok kimérésével vagy e mellett kismértékben való elárúsításával is foglalkoznak; sör- és szeszifőzők, bor sör- és szeszkereskedők abban az esetben, ha a szóban lévő szesz italokat kismértékben árusítják el; kereskedők, szatócsok és mindazok, kik rendes üzletükön kívül a fent említett szesz italoknak kismértékben való elárúsításával is foglalkoznak, cukrászok, kávéosok is ha az előző pont alá nem esnek, mindazok, kik az idézett t.-cz. 2. §-ában említett szesz italokat csakis poharankint iparszerűleg szolgáltatják ki.

Azonban első sorban mindig azoknak adják meg a kimérségi engedélyt, a kik a bor- és söritaladó, illetve a szeszitalmérés adó beszedési jogát bérbe vették.

Mindazon kimérők és kismértékben elárúsítók, kik a folyó év végéig már pénzügyi hatósági engedéllyel bírnak, figyelmeztetnek, miszerint engedélyük megújítása végett a fent kitett határidőben szintén folyamodni tartoznak. A folyamodvány első íve 1 frtos s minden további ív 50 kros bélyeggel látandók el, s az engedély okmányra szükséges 1 frtos bélyeg is melléklendő.

A magyar ipar siralma.

Debreczen, nov. 25.

Ugy a közéletben, mint a lapok hasábjain halljuk a siralmas éneket a magyar ipar szomorú állapotáról.

Az iparos — ha netalán ráér a templomba elmenni, — ott is az ipar állapotának javulásáért imádkozik, az ipar siralmas állapotáról panaszkodik Istennek és ha — a hová gyakran eljár, — a vendéglőkben vagy — fájdalom — néha a legpiszkosabb csapszékben elveri családjának egy heti élelmi költségét, ott is az ipar siralmas állapotáról panaszkodik, s ott is azért szidja, káromolja az Istent.

Vannak tiszteletreméltó kivételek is, s meg lehetős szép számmal. A kinek nem inge, ne vegye magára.

És vajjon mi ki az oka az ipar ily siralmas állapotának?

Az ellenzéki lapok és az iparosok egy jó része azt mondja: a kormány, a közös vámügy. Van benne igazuk elég.

Mások meg azt mondják, hogy a nagy kö-

kebe kerül újra a kötés s e négyágú alkotmány megindul újra örületes sebességgel, összecsatannak az aczeltük, mint kifent szablyák s szemkáprázatóan járnak a boszorkánytánczot, a fehér pamut pedig szépen lassan kifejlődik s elkészül belőle a kicsiny harisnya; az álomképek láthatlan szálai is így szövődnek az anya lelkében s így építik fel szépen lassan a jövő képét.

Csak az apa, az élet embere, a komoly férfiú hajtja le gondterhelt fejét az íróasztalra, melyen irományai szerteszt szörva hevernek. Redős homloka mögött az eszmék, tervek serege, nyüzsgő, forrong, melyek sem a mult fátyolszerű emlékeit, sem pedig a bizonytalan, távol jövő képeit nem ölelik fel, az ő agyát közvetlen a jelen gondjai foglalkoztatják.

Még a nagymama is mosolyogva tekint le a falról és mozdulatlan vonásai mintha életre kelnének. Ő már csak így gyönyörködhetik unokájában, nem jöhet, hogy hideg ajkáról forró csókot nyomjon arra az életet lehelő ajkra, a sir örökre elválasztá őt szeretteitől, csak szelleme lehet köztük, mig a messze, elérhetlen távolból, a magas égből terjesztheti csak feléjük áldó kezeit. Onnan felülről tekint le a boldog családra, s ki tudja szerető szelleme nem öröködik-e most is fölöttük?

S a gyermek (vagy pardon a lányka!) alszik, mélyen, édesen, csöndes légzését is hallani s nem is sejti, nem is tudja, hogy hány szem függ most rajta s hány tiszta kebel fohásza száll föl érte az Egek urához.

Sz—ly S—r.

zónség, —
kos, a me
pest sokka
is van igaz

De e
mernek
iparil
oka i leg
rosok.

Es ez
szenv mor
gyok, a ki
magyar ip
munkbe m
mert a ma
hogy ipar

Pedi
nyitják, h
hetsége, i
szükséges,

Hol
hogy orvo

Nézz
ros életel
valamit.

Kikk
Vagy
gyon szeg

vagy nem
Es a
mekék?

Mai
folják öke
ők ma is.

Talán
esetben a
szolgálják
lábbel, m

nulják a s
gi inas csi
meg a me
rájuk raga

De m
séghez val

A há
noncz, les
kének „ku
a katonasi
már meg

Es ek
családi ös
házasodik
csés, hom
lyes körök
ne legyen
szerint ke
magának.

Ez a
aztán egé
lán le kell
Nem. Han
vetel, hogy
is látható
juthatni m
viselendő

Ha a
munkát, a
rad a mű
a vendégl
van ottho
mindenes
szágházba
zásokon a
bajt és ag
akará ifj
n a k és c
baja.

Es h
üzlet, ha
az ipart é
vagy uszo

* Ü
höz. H ó
tartott tö
hogy Wek
feliratban
ge tegnap
k o r m
általános

zónság, — mely az idegen árucikk után futkos, a mely nem elégszik meg az arányához képest sokkal jobb hazai iparcikkkel. Ezeknek is van igazuk.

De egyet legtöbben restelnek, vagy nem mernek kimondani: és ez az, hogy az ipar ily siralmas állapotának az okai legnagyobb mértékben maguk az iparosok.

Es ezt nem éppen az iparosok elleni ellen-szenv mondatja velem. Hiszen magyar ember vagyok, a kinek külföldön pirulnom is kellett a magyar ipar siralmas állapota miatt, mert szemünkbe mondták, hogy nincs magyar ipar, mert a magyar embernek nincs arra képessége, hogy iparos lehessen.

Pedig az ipar kiállítások fényesen behizonyítják, hogy a magyarnak az iparhoz van tehetsége, izlése, munkabíró ereje. Minden a mi szükséges, csak akarnia kell, hogy legyen.

Hol van a hiba? Lássuk a betegséget, hogy orvosolhassunk.

Nézzük meg csak röviden egy magyar iparos életfolyásának vázlatát. Ott is találunk valamit.

Kiből lesznek az iparosok?

Vagy olyan gyermekből, kiknek szülei nagyon szegények, vagy olyanokból a kik tanulni vagy nem szeretnek, vagy nem tudnak.

Es aztán, hogy nőnek fel az iparos gyermekek?

Mai napság tanulóknak, tanoncoknak csufolják őket, pedig bizony legtöbb esetben inasok ők ma is.

Talán a mesterséget tanulják? Nem legtöbb esetben a segédek, vagy a konyhai cselédek szolgálják ki; járnak a piacra, kutra, tisztitanak lábballit, műhelyt, szobát, vágnak fát... és tanulják a segédektől, ha egyebet nem, hát a régi inas csinokat, a lumpolást, a káromkodást, meg a mesterségből is annyit, a mennyi éppen rájuk ragad.

De mi jut a rövid három évből a mesterséghez való törleszkedésre.

A három év elteltével főlszabadul a tanonc, lesz segéd és boszantja főnökét s főnökének „kuncsaftjait“ rosz munkával addig, míg a katonaság ideje után eszébe jut, hogy most már meg is házasodhatik.

Es ekkor, ha külsejével, csinosságával, vagy családí ösmerettségével lehet — gazdagon házasodik s üzletet nyit; ha nem oly szerencsés, homályosabb — sőt néha nagyon homályos körökből való asszony is jó lesz, csak hogy ne legyen kitéve annak, hogy a mester kívánság szerint kelljen dolgoznia. Szóval iparjogot vált magának.

Ez a ki egyszer iparos... mester, annak aztán egészen másképp kell élnie mint addig. Talán le kell tennie a legénykori kicsapongásokról? Nem. Hanem a tekintélyt meg is megkövetel, hogy ezentul nemcsak este, hanem nappal is látható legyen a vendéglőkben, mert csak úgy juthatni munkához, meg bizonyos egyletekben viselendő hivatalokhoz, vagy a politkához.

Ha aztán sikerül megnyerni a tekintélyt. a munkát, a hivatalokat: akkor aztán otthon marad a műhely a segédekre, az iparos pedig jár a vendéglőbe. Jóformán azt sem tudja mi dolog van otthon, miért fizeti a segédek; de azt mindenesetre tudnia kell, hogy mi történik az országban, a delegációkban, a császártalálkozásokon a kisebb-nagyobb egyletekben, stb. Több bajt és aggodalmat okoz egyes hírnévre jutni akaró ifjonczok párbaja, mint saját maguknak és családjuknak ezer és ezer komolyabb baja.

Es ha mégis jó szerencsével folyik az ipar-üzlet, ha egy kis vagyona tehet szert megveti az ipart és lesz háztulajdonos, vagy földbirtokos vagy uzsorás.

Különtélek.

* Üdvözlő felirat Wekerle miniszterelnök-höz. Hódmezővásárhelyen a tegnap tartott törvényhatósági közgyűlés elhatározta, hogy Wekerle miniszterelnököt és a kormányt feliratban üdvözlö. — Szeged város közönsége tegnap tartott rendes közgyűlésben az új kormány iránt bizalmát fejezte ki és általános lelkesedés között egyhangulag elhatá-

rozta, hogy üdvözlő feliratot intéz hozzá és működésének legodaadóbb támogatásáról biztosítja. — Marosvásárhely város törvényhatósági bizottsága tegnap délután tartott rendkívüli közgyűlésen szintén elhatározta, hogy üdvözlő táviratot küld a miniszterelnöknek. A közgyűlés egyhangulag a város diszpolgárának kiáltotta ki Wekerle miniszterelnököt s elhatározta, hogy a diszpolgári oklevelet 12 tagu küldöttség adja át annak.

* Vérengző örült. Székesfehérvárott tegnap éjjel nagy izgatottságot keltett az utcákon, hogy egy fiatal legény véres késsel a kezében összebarangolta a várost és leszurással fenyegetett mindenkit, akivel találkozott. Később kiderült, hogy az illető Kunszi Mihály 28 éves legény, mostoha fia Mészáros József gazdag parasztagadának. Mikor a véres késsel az utcákon kóborolt, akkor már kettős gyilkosságot követett volt el. Megszurkálta ugyanis édesanyját és mostoha apját, kik közül az előbbi bizonyára belehal sebibe. A rendőrség Seidel Lajos főkapitány vezetése alatt üldözőbe vette a gyilkost és még az éjjel sikerült is őt elfogni. Tegnap délután átszállították a gyilkost az ügyészséghez. Megbüntetni bajosan lehet őt, mert a legény már régóta elmebeteg, sőt mint ilyent a lipótmezei tépodyában is ápolták. Innen szülei haza hozták, mert sokallották az érette fizetendő összeget. Valószínű tehát, hogy egy újabb örülési rohamában követte el remes tettét.

* A verebek, mint a koleravész jelzői. Egyik vidéki olvasónk, egy öreg gazdász, azon érdekes megfigyelést közli velünk, hogy az 1855-i épp úgy, mint a 67-iki, valamint a 1873-iki kolerajárványok alatt azt tapasztalta, hogy a verebek a kolerának közeledtekor mindannyiszor elhagyták tanyáikat s elköltöztek a koleralátogatott vidékről, hova csak akkor tértek vissza, ha a kolera ismét határozott szünőfelben, vagy éppen már megszűnt volt. Ő és számos ismerőse a verebek újból megjelenését, mindenkor a járvány végét jeiző biztos jelenségnek tekintették és ebben sohasem csalódtak. Megjegyzés nélkül, de szívesen közöljük lapunk öreg barátjának ezen mindenesetre érdekes észleletét, hogy ezáltal a hivatalot természetbúvárok figyelmét is e jelenségre fölhívjuk.

* Az osztrákok háza. Az osztrák delegáció budapesti palotája tárgyában még mindig nem határozott végleg az osztrák-kormány. Néhány hónap előtt kötött ugyan ideiglenes szerződést egy, az Andrassy-uton levő házra vonatkozólag a háztulajdonosával, minthogy azonban ezeknek egyike időközben elhalt, a szerződést végleg nem köthették meg. Most az új parlamenti épület közelében lévő telek megvétele tárgyában folynak a tárgyalások.

* A külföld magyarjai. Vagyonosan vándorolt ki, inséggel tért vissza a napokban Belgrádból 26 család, mely Temes, Bács és Torontál megyéből okt. hó 10-én ment ki jobb hazát keresni. Lelkiismeretlen ügynökök hamis ígéretei által elcsábítva mentek ki azon reményben, hogy ott ingyen földet kapnak s ahelyett találtak Pollona környékén 40 magyarországi családot földbe ásott gödrökbe lakva, elrongyosodva, kiéhezve. Ezek azért nem jönnek haza, mert nem bírnak. A visszafordult újabb 26 család is majdnem így járt s Zimonyba érve, tovább menni már nem bírtak s hogy mégis haza juthattak, azt egy nemes magyar egyletnek köszönhetik, mely Zimonyban alakult s melynek tagjai Zimonyban és Belgrádban élő tekintélyes honfittársaink. Elmondtuk ezt az esetet intő például a kivándorolni akarók számára.

* Botrány a templomban. A székesfehérvári „Szabadság“ közli a következő — mindenestre feltűnő esetet: „Izgalmas jelenet folyt le e hó 19-én a vaáli r. kath. templomban. Ó Fel-sége a királyné névnapján itt ünnepi isteni tiszteletet tartottak. A templomot zsufolásig megtöltötte az áhitatos közönség. A vidék intelligenciája is részt vett a misén, melyet Pospischill Károly vaáli h. plébános szolgáltatót. A plébános, miközben a mise javában folyt, megfeledkezve hivatásáról és a mise méltóságáról, az oltárról tele torokkal kiabált fel a kórusra a kántortanítónak: „Énekelje a Gotterhaltét és az éneket kísérje orgonával.“ A kántortanító ugyancsak kiabálva felelt: „Hiányzik a Gotterhalte kottája s kotta nélkül nem teljesíthetem a plébános ur kívánságát.“ Ez a jelenet képzelhető elkeseredést szült a templomban s a hivek meg-

botránkozásuknak hangos zugással adtak kifejezést. A legtöbben — köztük a hivatalosan ottlévő tisztviselők és hivatalnokok — tüntetőleg azonnal elhagyták a templomot.

Fagyos világ.

Sötét, unalmas, fagyos világ van odakint. Nincs a sugárnak melege, nincs a szabadnak illata, nincs a természetnek költészete. Kopott minden és a szürke egyformaság fárasztólag nehezül a kedélyre. Nem ősz, nem tél, nem nyár, nem tavasz ez. Csak a halál árnyéka, mely kísérteties félelemmel és misztikus sejtelemmel tölti el a lelket.

Az utcán csonttá fagyott a sár és a járókelők lehellete ködöszlopot fuj a levegőbe. A torony tetején néhány varju szürke gubájába vont nyakát és valószínűleg világfájdalomba estek, a mint a környező vidék egyforma fehérségét bámulják a helyzet magaslatáról. Egy-két veréb a mi megcsupaszodott eperfánkon gubbaszt és kétségbeesítő unalommal tekint azokra a kukoricza szemekre, melyeket jó kedvében szór ki hizó kerczéből a kedélyes liba.

Hát csak unalmas valami ez a fagyos világ. Az ember éhesebb, szomjasabb, fázékonyabb és hajléktalanabb mint valaha. A szükség, a mely nyáron nevetséges szegény, egyszerre hatalmas urra lesz. Ruha kell, mert nem ad szállást minden bokor. A munka kevesebb és kevesebb a kereset is, hanem a kenyér épen úgy kell mint kánikulában, még jobban, mert az éhes test fázékonyabb. Ezért fél a szegény, a proletár, a züllött, a téltől és annak sanyaruságától, mert a tél az ő szükségeivel, nyomorúságával, bünszerzővé válik és az erkölcsöt előbb megtántorítja, aztán elbuktatja.

A rendőrségi razziák dus eredménnyel végződnek minden nap. A csirkefogók, éhenkórászok és más fajta kétes existenciák egész csapatját helyezik el. A rendőrkapitány ur elé vezet egyenként a biztos.

Félénk, tétova tekintettel áll meg a kliens a bíró előtt s lassu, dűnynyogó hangon felelget a hozzá intézett kérdésekre:

- Hány éves?
- Nem tudom!
- Hová való?
- Sehová!
- Hol lakik?
- Sehol!
- Mi a foglalkozása?

Azt akarja mondani, hogy „semmi“, — deröstelli ezt a nagy uri szokást fitogtatni, hanem azt mondja, hogy téglát hordott, napszámoskodott, csontot, rongyot és más hasznos hulladékot szedett a szemétdombokról, de mivel megfogyott a munka és a hus szerfelett megrágt, — csont se igen akad: hát most csak úgy elédeglét istennevében a csavargásból. Igen jó hivatal. Nem szükséges hozzá semmi kvalifikáció.

Ezt a foglalkozást a rendőrség azonban nem acceptálja s így a csavargó a törvény jóvoltából bekerül a dutyiba, a hol meglepetve tapasztalja, hogy sokkal jobb dolga van, mint akkor volt, midőn a szabadság istenét imádtta.

A rendőrség foglyai között a szépnem is jelentékeny számban van képviselve. Itt vannak az éjjeli lepkék.

Mikor a dér lerázza a fák lombjait, elhervasztja a pázsit puha derékaját és csupaszon marad a szállásadó bokor: akkor megtörik a lepke ereje, himes szárnyai összekuszáltak megtagadják a szolgálatot és rabja lesz a szigorú rendőrségnek.

Ott áll a bíró előtt megtépve, kopottan. Lelkében, szívében az orgiák mérges gőze fertőztette meg nemének legszebb erényét: a szemérmét. Arczán ott piroslik sávós vonalokban a kevés művészettel alkalmazott piros máz. Szegény lepke. Milyen fásult, milyen közönyös, piszkos és mennyire nyomorult.

Ha kérdik nem felel; ha vallatják: sir.

Kopott kendőjét szemé elé húzza, szakadozott, foszlányos ruháját összevonja, mint a fáznék, mintha dideregne.

Összegörnyedve, eltakart szemmel mennek a rendőr előtt a fogházba. A vékony talpu, kopott cipőn keresztül szur a megfagyott éles göröngy. A lepke megtántorodik, a rendőr fel-fogja és előre löki. Az emberek gunyosan pis-

lantanak feléjük. Elhizott kofák ülnek szenes bög-
réik felett; kopott prémű bundáikból kíváncsian
nyujtják ki tokás nyakukat.

A rendőr közönyös arccal lépeget mel-
lettük; a lepkék remegő kézzel vonják szoro-
sabbra a kendőt. Hideg, nagyon hideg ez a no-
vemberi szél. A fogház nehéz ajtaja csikorog és
a zárban megfordul a kulcs. Most már ott van
egyedül. Nem látja senki. Valami kínos szoron-
gatást érez magában a nyomorult. Előbb össze-
rázkodik, aztán érzi, hogy miként szorul a torka,
miként remeg meg a szive. Égető, forró cseppek
törnek elő, szabadon folynak a sápadt arcra és
végig barázdálják azt, a mint lemosás a piros-
ító maradványait. És a mint álmadozva, kisirt
szemekkel néz a czella szűk ablakán keresztül a
szőke hófelhőkre: úgy tűnik fel, mint egy szen-
vedő nő, a ki nem tudta, hogy mekkora bűn az,
a miért bűnhődik...

Brr! milyen sötét, unalmas, fagyos vi-
lág ez!

Tüske Pál.

NAPI HIREK.

Határidő naptár.

Nagy ótáborverseny vasárnap az ünnepnapo-
kon d. u. 6 órakor a Margit-fürdőben.
Múzeum a kollégiumban a közönség számára nyit-
va van vasárnaponként 10-től 12-ig délután.
Anyakönyvtár a kollégiumban a közönségnek nyit-
va pénteken 11-től 12-ig.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban. Hétfőn,
Szerdán és Szombaton d. u. 3-6-ig nyitva.

A kir. istálló tábla hivatalos óra. d. u. 9-12-ig d.
u. 2-5 óráig. — Az igazgató, kincst. hivatal és az igazg.
nyitva d. e. 9-11, d. u. 8-4 óra közt. Vasárnap és ün-
nepnap d. e. 10-11 óra közt.

Nov. 27. Az István gőzmalom társulat közgyűlése
d. e. 10 órakor a városháza nagytanácstermében. Tár-
gy: az alapszabályok módosítása.

1893 január 7. Katonai sorshuzás a városháza
nagytanácstermében. Megjelenésre felhívták az 1872-ben
született ifjak.

— **Debreczen város közgyűlése** ma már a
harmadik napon igen csekély érdeklődés mellett
folyik. Simonffy Imre kir. tan. polgármester
elnöklete alatt tegnap délután tovább folytatták
az új közkórház szervezési szabályzatának tárgya-
lását. Az egyes pontozatok felett simán folytak
le a tárgyalások s ezekben egész a 118 §-ig ju-
tottak el. Ma délelőtt a szervezési szabályzat tár-
gyalását alig 20 ember jelenlétében folytatták s
valószínűleg ma már be is fejezik.

— **A róm. kath. egyház bizottság** holnap,
szombaton délután, a plébánián tartja meg ülés-
ét. Ez az első ülés melyben Dr Wolfka
Nándor választott püspök-plébános elnököl. A
gyűlés tárgyait folyó ügyek képezik.

— **Az újságok késnek.** A nagyközönség,
mely előszeretettel olvassa az újságokat, nem
szívesen veszi, ha egyszer-másszor a rendes
időn tul kapja meg azokat. A lapokkal úgy van
az ember, hogy azok rendes olvasását éppúgy
megszokja, akárcsak az evést, dohányzást
és a többit. Tegnap véletlenül éppen ilyen napja
volt a közönségnek, a lapok késtek. És ha meg-
említjük, milyen kicsiny ok miatt, sohasem fog
nehezeltetni a közönség, ha olykor-olykor mégis
későn kapja a lapokat. Tegnap véletlenül a
miatt történt ez meg, mert a vonattól érkező
posta-kocsis künn felejtette a kocsis kulcsát. Nagy-
on természtes, hogy visszament és bizony az
ilyen séta közel egy órai késedelmet okoz, a
melyet a szorgalmas újságolvasó könnyen meg-
érez.

— **A szegényügyi nagybizottság** a jövő hé-
ten, a városháza nagy tanácstermébe gyűl össze,
hogy a kiküldött szűkebb körű bizottság által
kidolgozott és a debreczeni szegényügy rendezé-
sét, a dologház felállítását célzó szabályzatot
egész terjedelmében tárgyalás alá vegye. A nagy
bizottság a Vecsey Imre polgármesteri titkar
által nagy szorgalom s nem kevesebb ambícióval
kidolgozott munkát részletes tárgyalás alá veszi,
de lehetőleg gyorsan be is végzi, hogy az már a
decemberi bizottsági közgyűlés elé terjeszthető
legyen.

— **A harmadik Debreczen.** Ha már kisü-
tötték, hogy nem csak a mi Debreczenünk, ha-
nem egy másik is van még Magyarországon,
tovább folytatták fenn a városházán a buvár-

kodást s ime egy harmadik Debreczen
létezését fedezték fel. Ez a harmadik Debrec-
zen. Szolnok-Doboka megyében van
s a helység névtárában Kis-Debrec-
zen (Doboczinás) néven szerepel.
Különbözik pedig 58 házat és 235 lakost számlál-
nak benne. Ezzel a felfedezéssel szemben állítol-
lag még volna egy negyedik Debreczen is,
de ennek a létezéséről azért még sem bir tuda-
mással senki.

— **A törvényhatósági bizottsági tagok szá-
mának** a kiegészítése már a jövő hónap elején
megtörténik. A halálózás által üresedésbe jött
helyekre, valamint az eltávozás folytán megürült
helyre is ekkor történik meg a szavazás, össze-
sen pedig négy törvényhatósági bizottsági tagot
választanak. A mozgalmat az illetékes kerületek-
ben már a közel napokban módjukban lesz meg-
indítani a választóknak. Ezzel egyidejűleg meg-
említjük, hogy Debreczen város legközelebbi köz-
gyűlése December 10-ikére van kilátásba he-
lyezve.

— **Hat kilogramm szalonna.** Ily című hi-
rünkre M é r e y Mihálytól, a h.-bőszörményi róm.
kath. iskolaszék jegyzőjétől a következő sorokat
vettük: A „Debreczeni Hirlap” f. hó
19-én 271 sz. alatt megjelent újdonsági rovatá-
ban, a Bőszörményben szerkesztett „Protestans
Tanítók Lapjából” átvettv ily című naiv köz-
lemény olvasható: „Hat klg. szalonna mint taní-
tói fizetés javítás.” Ezen tendenciosus közlemény-
ből csak annyi igaz, hogy a h.-bőszörményi római
kath. iskolánál önálló s. tanítói állomás szervez-
tetett. A 300 frt. s lakásból álló javadalmra
megválasztott nem okleveles tanító azonban, egy
hónapi működés után, előleges felmondás nélkül,
egészen indokolatlanul állomását elhagyta. Le-
mondási levelében az foglaltatik, hogy azért
távozik, mert a koszt nem jutányos s mellék jö-
vedelme nincs. Az iskolaszék a következőleg
határozott: „A tanító levelében mintegy erőszá-
kosan előveti kifogások minden alapot nélkülöz-
nek, a mennyiben a pályázati hirdetményben
kiírt minden feltételeket az iskolaszék betartotta,
tisztességes polgári kosztot elegendő olcsó árért
kaphatott, mellékjövödelme pedig, ha magát a
szülőktől megismertette volna, biztosan számí-
thatott volna. — Továbbá az iskolaszék a tanító
felmondását és eltávozását nemcsak szabálytalan-
nak, de törvénytelennek is nyilvánítja, mindazáltal
okmányait kiadatni határozta, oly megjegyzéssel,
hogy az okt. hóra kivett fizetését visszafizetni
tartozik, miután azért ő meg nem szolgált.” —
Biztosítékul zálog-levelet hagyott kezeim között.”
Ezekre a helyreigazításokra az a mi megjegyzé-
sünk, hogy hiszen nagyon szép az a demontálás;
de mi egyet — és ez fontos, — nem találunk
benne megczafolva; azt, hogy a plébános ur a
hat kilogramm szalonnát csakugyan ajánlotta
Klier Bertalan tanítónak, — sed avenam,
recte: panem — non. Már pedig ez a körü-
lmény nagyon fontos és az „istenek gyűlölt fia”-
nak kérés nélkül, nem hiszszük, hogy az iskola-
szék főtisztelendő elnöke ilyen nagy jótéteményt
gyakorolt volna. Rögös ez a tanítói pálya, az
igaz; és ha még a rosszindulat nagy köveit is
utjába rakják, bizony-bizony az egész egri érseki
egyházmegyében egy tanító sem fogna megma-
radni!

— **A fürdővendégek élelmezése.** Famosus
kis hirdetés ragadta meg a figyelmünket és mi,
kik boheme-létünkre a nyári fürdőzést csak a
„Margit-fürdő” kényelmes helyiségében, az
üdület pedig ugyanott, a szépen növekvő platá-
nok alatt élvezhettük eddig, nem is tudtuk, hogy a
Nagyvárad mellett levő „Püspök-fürdő”-ben a vendégek
kényük-kedvük szerint — legelhetnek is. Nem tréfálunk. Komo-
lyan így van ez, a mit a hazai fürdők körül be-
állott nagy versenynek kell, hogy tulajdonítsuk.
A nagyvárad i. sz. püsp. uradalmak főtisztá hi-
vatala ugyanis a következő hirdetést teszi közzé
a fővárosi lapokban: „A Nagyvárad melletti
Szt.-László vagyis „Püspökfürdő”-nek nevezett
gyógyfürdőben a vendéglő (konyha és italmérés),
valamint tehenhátra szükséges mintegy 15¹/₂
k. hold föld a fürdővendégek élel-
mezésére célszerű, haszonbérbe adandó.”
Nem is tudtuk, hogy a Püspökfürdőben a ven-
dégeket legelővel élelmezik; a milyen sok a
czifra nyomorúsággal küzdő ember, a ki szeret
azzal dicsekedni, hogy ő a nyáron fürdön járt,
még megérjük, hogy a jövő nyáron egész ve-

dég-nyáják fognak a Püspökfürdő 15 hold
földjén — bégetni.

— **Az ev. református egyház zsinata.** Több
hónapi szünet után tegnap tezték meg az ev.
ref. egyháznak zsinati tárgyalásait újra, a vár-
megyehaza nagytermében. A zsinati tagok csak-
nem teljes számban megjelentek. A főgondnokok
közül Tiszsa Kálmán, Horthy István és báró
Bánffy Dezső, a püspökök közül pedig Papp
Gábor, Szász Károly, Szász Domokos,
Kiss Áron jelentek meg.

A zsinatot Papp Gábor püspök, egyházi
elnökhelyettes nyitotta meg imával. A világi
elnök helyét, a gyengélkedő Vay Miklós báró he-
lyét Tiszsa Kálmán foglalta el. Felolvasták a
beteg Kun Bertalan püspök levelét, aki bejelenti,
hogy a zsinat folyamán még igyekezni fog meg-
jelenni. A zsinat sajnálattal veszi tudomásul a
püspök betegeskedését. Tiszsa Lajos gróf szin-
tén bejelenti, hogy mint ő felsége körüli minisz-
tert, hivatalos állása Bécshez köti s ennél fogva a
tanácskozásokban aligra vehet részt. A zsinat
tudomásul veszi a bejelentést, de helyettesítésről
egyelőre nem gondoskodik.

Tóth Sámuel zsinati főjegyző ezután jelen-
tést tesz az időközben előfordult személyi válto-
zásokról, melyeket a zsinat tudomásul vett.

Tiszsa Kálmán elnök a névsor felolvasása
után konstatálja, hogy a zsinat határozatképes s
ennek következtében a munkaprogramot meg-
lehet állapítani.

Szász Károly püspök jelenti, hogy szom-
baton, békén és kedden a megyeház terme el-
van foglalva. Jelenti továbbá, hogy a közalapi
bizottság jelentései elkészültek. Tóth Sámuel
jelentést tesz a bizottságok működéséről s a be-
érkezett kérvényekről. A zsinat kimondja, hogy a
jelentések kinyomatandók s a zsinati tagok közt
szétosztandók.

A napirendre térve az elnök indítványára a
zsinat kimondja, hogy mindenekelőtt a letár-
gyalt két törvényjavaslatat szöveg-
ét állapítják meg véglegesen. Azután az iskola-
ügyi bizottság jelentése kerül sorra.

Miután az ügyrend értelmében a napirendet
az előző ülésben kell megállapítani, a mai ülés
nem tárgyalhatja a kijelölt napirendet s így au-
nak tárgyalása a holnapi ülésre marad.

Végül a bizottságok kiegészítésére vorat-
koztól intézkedtek s a zsinatot holnapra elna-
polták.

— **Háromszáz erkölcsi bizonyítvány.** Az
italmérés törvény tudvalevőleg szükségessé teszi,
hogy azok, kik italméréssel, a szesz italoknak
kismértékbeni elárúsításával továbbra is foglal-
kozni ohajtanak, a pénzügy igazgatósághoz újabb
engedély elnyeréséért e hó 31-éig folyamodni
tartoznak. E folyamodványhoz a kérvényezők
erkölcsi bizonyítványt is mellékelnek, ezt pedig
előbb Debreczen város tanácsától kérik ki. Eddig
már háromszáz ilyen erkölcsi bizonyítványt
adott ki a városi tanács; de tekintve a folya-
modók még mindig szaporodó nagy számát,
bátran állhatjuk, hogy még száz erkölcsi bizo-
nyítvány a lejáratú határnapig kikerül a városi
kiadóból.

— **Megegyi közgyűlés.** Hajdúvármegyének
IV. évnegyedi közgyűlése december hó közepén
fog megtartatni, melyet meg fog előzni a szá-
munkérő szék, az állandó választmány és
a közigazgatási bizottság ülése, mely a jövő hó
második hétfőjén: 12-iken fog megtartatni.

— **A vadásztársulat ülése.** A debreczeni
vadásztársulat legközelebbi ülését e hó 29-én
azaz kedden délután, a városháza nagytanács-
termében Sárosi Szabó Lajos elnöklete alatt
tartja meg. A vadásztársulat ez ülésén jelentést
tesznek a legutóbb tartott hajtóvadászat sikeres
eredményéről s folyó ügyeket vesznek érdemleges
elbírálás alá.

— **Nem fürdünk a nagyerdőn;** legalább
nem lehet fürdeni hétfőn, kedden és szerdán,
mert akkor kázn tisztítás miatt a nagyerdőn
a gőz és kádfürdő zárva lesz.

— **Halálózás.** Lapunk szorgalmas és tehe-
séges munkatársát: Kuti Zsigmond elemi isko-
lai tanítót nagy gyász érte. Mint részvételt érte-
sülünk, édesanyja tegnap Ungváron, rövid szen-
vedés után elhunyt.

— **Oltárkép felalpozás.** Az ágost. hitv.
evang. imaházban már felállították azt a remek
felfogással alkotott oltárképet, melyet Kovács
János akadémiai festő oly megkapóan festett

meg. Az
a tengerb
kodik. Az
A kép lel
az Isteni

niczk
gok a há
seprők m

között. A
Kócs pol
mások l
utóbbi ál
rakodóvá
kocsirakó
A kocsi
rakodón
vagy kir
vetlenül
rendelkez
e teljesít
kizárásá
Az áruk
Kócs áll
delendők
tandó va
adása.

történi.
vagy lea
külön be
tetnek, e
Az ezen
csirakom
a rakodó
debrecze
ban gyon
dijkiszán

ratott, m
a száj és
azonban
gyobbres
telet s u
sincs me
száj és k
kedett, h
dák által
hatók. C
nyakra —
terjesztes

helybeli
ben női
egy 2-3
vendéglő
rendelt,
sághoz,
jegyekbő
üzletből
kat és r
az ott el
pitánysá
az iránt
Imre ne
tőztassák
jelentkez
csizm
gott csiz
ségét sz
tatott le
merőség
e hó 22
togatása
asszony,
tengeri v
hogy az
mezve, a
lyesen f
de talál
adó lev
gétré
melyre
szatmári
talában
dók, ho
sége eg
gálati fo
vaiból s
lehet, n
tolvajba
cziót n
Márama
Törő

meg. Az oltárkép Szent Pétert ábrázolja, amint a tengerbe süllyedés pillanatában Jézusba ragaszkodik. Az oltárkép címe: „Uram segíts!” A kép leleplezése vasárnap, decz. 4-én délelőtt az Isteni tisztelet alatt történik meg.

— **Kéménytűz.** Ma reggel a Podmaniczky házban kéménytűz volt. A tüzet magok a házbellek s a korán odaérkező kéményseprők még idejekorán lokalizálták.

— **Új teheráru állomás Ohat-Kócs és Csege között.** A debreczeni-füzesabonyi vasút Ohat-Kócs polgári vonalán Ohat-Kócs és Csege állomások közt az előbbi állomástól 5 km., az utóbbi állomástól pedig 6 km. távolságra fekvő rakodóvágány folyó évi november 10-én a kocsirakományi teher forgalomra megnyitották. A kocsirakományi teheráruk raktározása ezen rakodón nem engedtetik meg s azoknak be- vagy kirakása és pedig a fuvarszekerekről közvetlenül a vasuti kocsikba vagy viszont, a kocsirendelkezésre bocsátásától számítandó 12 óra alatt teljesítményért minden megtérítésre való igény kizárásával a fél által saját költségén eszközözendő. Az áruk berakásához szükségelt kocsik Ohat-Kócs állomáson 24 órával előbb írásbelileg rendelendők meg. Az ezen rakodó vágányról szállítandó vagy odarendelt kocsirakományi áruk feladása, illetve kiváltása Ohat-Kócs állomáson történik. Élő állatok vagy egyéb oly áruk fel- vagy leadása, melyeknek be- vagy kirakásához külön berendezések avagy segédek köztök igényel- tetnek, ezen rakodó vágányon nem eszközölhető. Az ezen rakodó vágányon fel- vagy leadandó kocsirakományi teheráruk után a szállítási illeték a rakodó vágány tényleges távolsága alapján a debreczeni-füzesabonyi h. é. vasút árudíj-szabályaiban gyors és teheráruk szállítására nézve foglalt díjkiszámítási táblázat szerint számítatnak.

— **A halápi marha telelés.** A haláp elzárattat, mert az ott telelő marhák között kiütött a szájszél és köröm fájás. Debreczen város tanácsa azonban tekiutattal arra, hogy a Halápon nagyobb részt debreczeni gazdák marhája telel s ugyanott a telelésre szükséges takarmány sincs meg, de különös tekintettel arra, hogy a szájszél és körömfájás sem nagy mérvű, úgy intézkedett, hogy az itt elzárt marhák az egyes gazdák által a kijelölt utakon tanyáikra visszahajthatók. Csak hogy ez esetben a zárlat az ilyen tanyákra — melyek tilalomfakkal is elláthatnak, — terjesztetik ki.

— **Ügyes tolvajok.** Ma reggel Törő Imre helybeli vendéglős egy csomagot kapott, a melyben női felöltők és prêmes bundák voltak, mintegy 2—300 ft. értékben. Minthogy Törő Imre vendéglős semminemű ilyen szállítmányt nem rendelt, a csomagot átküldte az I. ker. kapitánysághoz, a hol az egyes bundákra aggatott czégyjegyekből ítélve, Halász Mór szatmári kereskedő üzletéből származottnak találták a téli bundákat és rögtön táviratoztak Szatmárra, hogy az ott elveszett bundák a debreczeni I. ker. kapitányságnál vannak; a kapitányság intézkedett az iránt is, hogy a vasuti állomásnál a Törő Imre nevére címzett csomagért jelentkezett tartóztassák le. S csakugyan, a délelőtti folyamán jelentkezett is a vasutnál. És a rendőrség, bár csi z m a d i á t tartóztatott le, ezuttal nem fogott csizmadiát, mert Törő Imre csizmadiaságát személyében egy raffinировott tolvajt tartóztatott le, a ki a legnagyobb konoksággal és vakmerőséggel tagad. Elmondja, hogy ő Szatmáron e hó 22-én volt Nagy Gábor rokonának a látogatása végett s ez alkalommal egy ná n á s i asszony, — kit Mikó Gábornak nevez, — a tengeri vásárban egy csomagot adott át neki, hogy azt a saját nevére Debreczenbe címmezve, adja fel, melyért majd vasárnap személyesen fog eljönni. Ennyi a Törő uram meséje, de találták nála ezenkívül még egy másik feladó levelet, a melyik Máramaros-Szigetre küldött tengeri szállítmányról szól s a melyre nézve Törő azt hazudja, hogy ő azt a szatmári állomáson tévedésből kapta. Általában oly zavart s feleletei annyira elientmondók, hogy a téli ruhák lopásában való részessége egészen bizonyos. Le is tartóztatott és vizsgálati fogságba helyezték. Mint egyes elejtett szavaiból s egyes ténykörményekből következtetni lehet, nagyon valószínű, hogy egy jól szervezett tolvajbandáról van szó, mely bűnös manipulációit messze vidéken, több városban, Szatmáron, Máramaroszigeten és Nánáson űzi s a melynek Törő csak egyik tagja.

— **A Baross szobor-alap javára a keresk.** ifjak által december hó 10-ik napján rendezendő táncmulatság iránt a városban nagy érdeklődés mutatkozik, a mennyiben a rendezőség mindent elkövet, hogy a nagy közönség a tanczestélyen kedves szórakozást találjon.

— **A talpig rongy vajda.** A városháza csendes udvarára ma délelőtt egy rongyokba burkolt embert vittek be. Dideregve, fázva egész boldogan sietett kályha mellé, a hol aztán a meleg felnyitotta száját is és elbeszélte egész élet-történetét. Boldogan emelte ki, hogy valamikor a Szilágyságban vajda volt, de hát bizony a vajdák is tönkre mennek. Különbösen boldog abban a tudatban, hogy a talpig rongy vajdának nem kell éhen dideregve, fázva csatangolni az utcán — kap a városházánál kosztot, kvártélyt, meleg szobát — és pedig ingyen. Ennyit vajda korában sem kapott ingyen.

— **Természeti ritkaságok.** H-Dorogon Fehérvári Antal ottani lakos kertjében egy almafa az idén újra virágzott és dió nagyságu gyümölcsöt hozott, még pedig bőven. E hó 15-én pedig éjszaka felől terhes felhők gyűttek, melyekből hatalmas dörgések hallatszottak.

— **Megjelent.** Az ép és beteg foga gondozása. A művelt közönség számára. Írta Dr. Jékely László. Ára 50 kr. Mint igen hasznos, népszerű olvasmányt ajánljuk lapunk olvasói szives figyelmébe. — Kapható Csáth y Ferenc és társa könyvkereskedésében.

— **Dorogi hírek.** Lapunk dorogi tudósítója írja: A városházától a vasút felé vezető főutczát kivéve, seholsincs járda; könnyen elképzelhető tehát az a nélkül is posványos talaju városban sáros időkben az utak és közlekedés minéműsége. Ez közegészségi tekintetben s az iskolázatásra káros hatású. Mig Dorogon a k utcái járdákkal nem lesnek ellátva, addig pontos iskolázatást remélni sem lehet s mig a járdák mellett a vízlevezető csatornák a város belsejéből de nem vezetik a vizet: addig épen nem csodálkozhatunk a megrendült egészségi viszonyokon, minő a mostani is, úgy hogy ezen t a n é v b e n m é g t a n i t á s s e m v o l t a z e r ő s e n p u s z t i t ő d i f f e r i t i s z j á r v á n y m i a t t. (Volt nap, melyen 11 halott volt.) Mint hallottuk, a község alatt sok téglát égetnek, de a közönség eddig nem szedett dézsma-téglát, mit járdakészítésre felhasználhatott volna. — Másik közérdekű dolog, hogy a népes Dorog községében nincs egyetlenegy bérkocsi, melyen a vasuti indóházhoz ki, vagy onnan be lehetne jutni. A harmadik, hogy nagyszámu utcáink nevekkel nem birnak, a mit több tekintetben (posta-távirda közvetítés sib.) hátrányos. E három dolgot ajánljuk a dorogi községi előjáróság és képviselők s az illetékes főszolgabíró ur figyelmébe. — A nép között nagy a vágy, hogy a rég pengetett dorogi magyar püspökség mielőbb létesülhessen. Ez utóbbi tárgyban az akció megindult. — A differitisz járvány még most is uralkodik egyes tizedekben, naponta 4—5 halálos eset is van. A halottak a járványbiztos jelenlétében azonnai leszegeztetnek a koporsóba.

— **Az elbolondított laczfalusiak.** Valóban ideje volna, ha az illetékes közigazgatási hatóságok is a saját hatáskörükben nagyobb gondot fordítának arra, hogy a vakmerő izgatók ne üzzék a végtelenségig a szegény laczfalusi oláh parasztok elbolondítását. Most ismét holmi nyilatkozatot irattak alá velük Lucaciú László érdeklében, a debreczeni esküdtszék által történt elítélése alkalmából, melyet hírlapilag is közölnek. Ezt a nyilatkozatot 1875 aláírással látták el. Az aláírók a laczfalusi s a parokiához tartozó filiálék kötelekébe tartoznak. A pontokba szedett nyilatkozat aláírói szerint ők is elítélteknek tartják magukat Lucaciúval együtt, a kihez most még jobban ragaszkodnak, a mióta közös ellenségük körmei közé került; elmondják, hogy mig a tömlöczben ül, ezalatt is papjuknak tekintik, más papot el nem fogadnak és el nem ismernek, az összes parokiális jövedelmeket neki szolgáltatják ki, végül pedig arra is készeknek nyilatkoznak, hogy minden pénz és fogságbüntetést magukra vesznek s ezeken megosztozkodnak stb. Nem helyes dolog, hogy a hatóságok tényleg nézik ezt a hónapok óta tartó s folytonos népbolondítást, tegyék rá a kezüket az izgató kolompókra, kik ezen nyilatkozat révén is a büntetőtörvény 174. szakaszával hozták összeütkezésbe a gyámoltalan oláh parasztokat.

— **A kir. pénzügyigazgatóság figyelmébe.** H-Dorogról panaszt kaptunk az ottani pénzügyőrség ellen. Ugyanis a nevezett pénzügyőrség egyik tagja özv. Lengyel Andrásnéval 96 póré dohányt talált felvételre, mégis az őrtanyára magával vitt könyvbe 130 pórét irt fel s midőn az írni, olvasni nem tudó asszony ősmérősei felvilágosítására felszólalt a magas felvétel ellen, mely a beváltáskor részére nagy büntetést okozott volna — kidobással fenyegették, végre pedig újabb vizsgálat után — mikor is a szegény asszonynak sok szekurát kellett ismét kiállania — 13 frt büntetésdíj mellett a kiigazítás 96 póréra megtörtént. Kérjük a pénzügyigazgatóságot, hogy ez ügyben szigorú vizsgálatot tartson, hogy vajjon zsarolásról vagy alaptalan vádról van-e szó? Különbösen — mint írjak — Dorogon a finácok eljárásai ellen sokan panaszkodnak.

— **Gyászjelentés.** A legmélyebb fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk feledhetetlen jó fiunknak, unokának és rokonnak ifjabb Tallos Jenőkének folyó hó 24-én este 7 órakor, életének 2-ik évében, agyhártya lobbanástól történt gyászos elhunytát. Feledhetetlen halottunk földi részei folyó hó 26-án, délután 2 órakor fognak a róm. kath. egyház szertartása szerint a róm. kath. temetőbe örök nyugalomra helyeztetni. Mely végtisztességtételre rokonainkat, barátainkat és ismerőseinket bánatos szívvel meghívjuk. Püspök-Ladány, 1892. november 24. Bánatos szülei: Tallos Jenő és neje Karsa Eugénia. Testvérei: Izabella, Zoltán, Ernő, Julia. Nagynya: özv. Kostyán Józsefné. Szépapja: Karsa Tamás. Nagynéje: Fricse Ernőné sz. Trautmann Irma. Nagybátyjai: Trautmann József, Trautmann Ödön, Kostyán Jenő és számos rokonai. Áldás és béke lengjen a korán elhunyt porai felett! A temetést az Erczkoporsó-gyár tem. int. rendezi.

— **Debreczeni piaci árak november hó 22-ikén,** 1 mm. Buza 7, 6,95, 6,90; 1 mm. Kétszeres 6, 5,95, 5,90; 1 mm. Rozs 5,50, 5,45, 5,40; 1 mm. Árpá 5, 4,90, 4,80; 1 mm. Zab 6, 5,95, 5,90; 1 mm. Tengeri 5, 4,95, 4,90. Egy zsák burgonya 1 frt 10 kr. Sertés vásár: Fehsjtatóit 2850 drb, eladatott 1600 darab.

Piaci árak: 6 hónaptól 1 évesig sovány 15—25 frt, 1 évtől 1½ évesig sovány 25—35 frt, 1½ évtől 2 évesig sovány 35—45 frt. Öreg sovány 45—65 frt. Kővér kilója 38—42 kr.

Husárak: Marhahus kilója 46-48-50-52-56 58 kr. Borjúhus kilója 60 kr. Juhhus kilója 32 kr.

A tűzifa az idén nem mondható drágának: 1 öl tölgyfa 12 frt, nyárfa 7 frt. Fa felvágás 2 frt, szállítás 1 frt 20 kr.

— **Ritka nagy termés.** Az imént befejezett répatakarulás alkalmával, daczára hogy sok volt a panasz a nyár igen kedvezőtlen, aszályos időjárása miatt, mely a répafejlődést megakasztotta, mégis sok felé olyan rengeteg répatermés mutatottak fel, a melyek már csoda számba is mehetnek. Így az oberndorfi fajból Pámer osli postamesternél 688 métermázsza, Nagy István szentmiklósi tisztartónál 697 métermázsza termelt katasztrális holdankint, olajbogyóalakú répa Klein Ignác ongai bérgazdaságában 726 métermázsza, Stégh Henriknél O Kéren 862 métermázsza, 52 kiló takarult kasztrális holdankint Mamuth répa pedig többek közt báró Weszelényi zsidói uradalomban 790 métermázsza. Betegh Gergelynél pedig Soósmezőn 1218 métermázsza termelt katasztrális holdon! A mostoha nyár után ezek mindenesetre phänomenális hozamok, az okok pedig ott rejlenek, hogy a kedvezőtlen időjárást ellensúlyozta egyrészt a jó kezelés de főleg az igen jeles répamag mely az elmondott esetekben is Mautner Ödön budapesti magkereskedőtől került. A talajok hol e rengeteg termések takarultak, többnyire homokosagay szerkezetűek, Sósmezőn hol egy holdon majdnem 1300 métermázsza termelt, a talaj agyagos volt, kevés szamosi isszappal.

x **Biztos gyógyhatás.** Mindazok, kik rossz emésztés vagy székrekedés következtében, fel-fuvódásban, szurulásban, főfájásban, étvágyhiányban vagy egyéb bajokban szenvednek, a valódi „Moll féle seidlitz porok” használata által biztos gyógyulást érnek el. Egy doboz ára 1 frt Széküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész és cs. k. udv. szállítótól Bécs, 1. Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerárakban határozottan Moll A. készítménye az ő gyári jelvényével és aláírásával kérendők.

Színház.

* **A szitakötő.** Tegnap este a „Szitakötő” című énekes francia vígjátékot kis közönség előtt játszották színházunkban. Nagyon meglátott az előadás, hogy ezt a régi vígjátékot hamarjába kapták elő. Egyik-másik szereplőnek azt, hogy a szerepből vajmi keveset tudott, éppen e körülménynek tudjuk be. — Örley Flórának, a ki a czimszerepet játszotta, ugy látszik ambíciózus szerepe ez. Olyan elevenen, olyan könnyedén, az ő kicsapongó kedélyességében is oly diszkrétül játszott meg szerepét, hogy a többször fel-fel ujló tet-szénnyilvánítást méltán érdemelte ki. Csak az ilyen s az ehhez hasonló szerepekből látszik igazán, hogy Örley maga rutinizott színész, akinek egész alakításán jellemzetes elevenség ömlik el. Rónaszéky és Hunyady fejtettek még ki igyekezetet. Azt pedig valóban csudáljuk, hogy a segédszereplők, kiknek ritkán van alkalmuk nagyobb szerepekhez jutni, nem öntötték ambíciót szerepükbe. Monoton, rontatott beszédük s gyakori akadozások méltán tűnt fel a közönségnek. Az előadás ennek dacára is, már kevéssel kilenc óra után véget ért. (n. a.)

* **A király mulat.** Hugó Viktor romantikus drámája, melyet gazdagon jellemeznek hatásos jelenetei, holnap kerül színre. Az előadás iránt városzerte érdeklődés mutatkozik, legalább az előtt a közönség előtt, mely a kiválóbb romantikus színműben élvezetet talál. Holnap valószínűleg telt ház előtt kerül színre Hugó Viktor drámája, a mit kiválóan igazol már azon körülmény is, hogy a holnapi előadásra már ma számos előjegyzés történt.

* **Szatyi ur jubilál.** Szathmári Árpád, a kolozsvári szintársulat kiváló művésze, a ki a debr. színháznak évek sorát át volt tagja s akit a jövő szezonra Tiszay szerződötténi óhaj, a jövő hóban tölti be színészi működésének 30-ik évét. Pályatársai e napon megfogják ünnepelni és valószínűleg a közönség is jó szívvel hozzá fog járulni a jeles színművész érdemeinek elismeréséhez.

Ingatlanok forgalma

debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságánál f. évi november 12-től nov. 19-ig.

1. Burai Ferenc és neje Kovács Mária veszik a debreczeni első takarékpénztár ondódi földét 1500 frtért. — 2. Arany János és neje Keresztesi Sára veszik, Kálmándi Istvánné ondódi földét 1200 frtért. — 3. Erdődi Károly veszi Tamás Jánosné Tóth Erzsébet csapókerti szőlőjét 400 frtért. — 4. Puchlin Mihály és neje Fűvesy Berta veszik Sinkmayer Jánosné Kossut utca 60. számú házát 9200 forintért. — 5. Oláh István és neje Kovács Klára veszik Kővesdi Sára, Szabó Ferenczné és társa tőczőskerti szőlőjét 1200 frtért. — 6. Bakis Antal és neje Illéssy Karolina veszik Kappéczy Pál és társai új földét 1200 frtért. — 7. Kis Bálint és neje Szabó Mária veszik Böszörményi Pál és neje Liptai Eszter majorsági földét 7000 frtért.

Közgazdaság.

— **Sertésvásár.** Budapest-kőbányai sertés-kereskedelmi csarnok árjegyzése nov. hó 22-én. Hízott sertésárak: I. Magyar első rendű: Öreg nehéz (páronként 400 klgon felüli sulyban) 41.—42 krig. Öreg közép (páronként 300—400 klg. sulyban) 41.—42 krig. Fiatal nehéz páronként 320 klgon felüli sulyban 43½—44 krig. Fiatal köz. (páronként 251 320 klg. sulyban) 44½—45 krig. Fiatal könnyű (páronként 250 klgig terjedő sulyban) 44—45 krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 klgon felüli sulyban) 41.—42. krig. Közép (páronként 220—280 klg. sulyban) 43—43½ krig. Könnyű (páronként 220 klgig terjedő sulyban.) 42.—43½ krig.— III. Romániai: Nehéz (páronként 260 klgon felüli sulyban) 42.43 krig. —Közép (páronként 220—260 kgr. sulyban) 42—43. krig. Könnyű (klgr.-kint 220 klg terjedő sulyban) —.— krig. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 klgon felüli sulyban) 42—43. krig. Közép (páronként 220—260. klg. sulyban) 42.—43. krig. Könnyű (páronként 220 klgig terjedő sulyban) 41½—42½ krig.

Megjegyzés. A fent jegyzett árak suly szerint és pedig a szokványos levonások mellett egy kilogram sulyra krajczárokból értendők. Szokványosul a hízott sertések teljes (brutto) sulyából az életre páronként 45 klg. vonandó le. A sertések vételárából a vevő javára 4½, százalék vonandó le. — A sertések osztályozásánál azok teljes (élő) sulya vétetik irányadónak.

Sertés létszám. 1892. év nov. hó 22-én volt készlet 113.624 drb, 1892. nov. hó 23-án felhajtott 1928 drb. 1892. nov. hó 23-án elszállított 1091 drb. — 1892. nov. hó 20-án maradt készletben 114.461 drb. — A hízott sertés üzlet irányzata: Változatlan.

— **A magyar kir. meteorologiai intézet időjelzése november 25-én:**

(Távirati tudósítás. Érk. 3 óra 45 p.)

a = borus, s = hőemelkedés, d = jelentékeny csapadék nélkül.

Legujabb.

Vaszary álláspontja.

Budapest, nov. 25. (A „D. H.” eredeti távirata.)

Vaszary Kolos hercegprimás tegnap délután székvárosába: Esztergomba érkezett s a főképtalan ülésén legközelebb előterjesztést fog tenni az egyházpolitikai kérdésekben elfoglalt álláspontjáról. A hercegprimás most először időzik Esztergomban azóta, hogy a város diszpolgárává választották meg; ugyanazért a város egész képviselőtestülete Helcz Antal polgármester vezetése alatt tisztelegni fog nála, hogy megválasztását vele ünnepélyes formában közölje.

A képviselőház munkaterve.

— Saját tudósítónk távirata. —

Budapest, nov. 25.

A képviselőház az eddigi diszpozíciók szerint hétfőhöz egy hétre kezdi meg az 1893 ik évi állami költségvetési előirányzat tárgyalását. Ezt megelőzőleg a jövő hét utolsó napjaiban fog megtörténni az országgyűlés második ülészakára való újjáalakulás a házban. Az állami számvevőszéki elnöki állásra vonatkozó hármaskijelölés az új ülészakának fogja egyik első teendőjét képezni.

A kolera Budapesten.

A fővárosban ma feleannyian betegedtek meg mint tegnap. A balparti barak kórházban tegnap volt 41 beteg, ma 3 ujat vittek be. — Meghalt 1 beteg, meggyógyult 5, ápolás alatt maradt 38 beteg. A budai barak-kórházba ma senkit sem vettek föl. Ma is csak 2 beteg van a kórházban. A járvány kiütése (sept. 26-ika óta) megbetegedett a fővárosban 1073 ember, kik közül 450 meghalt, 536 pedig meggyógyult, ideszámítva a katonákat s a magánházakban ápolott betegeket is.

REGÉNYCSARNOK.

Hazugságok.

— Regény. —

Irtá: Bourget Paul, fordította: Kuti Zsigmond.

Rozália szendesége, üde fiatalsága, tiszta lelke mély benyomást gyakorolt fogékony és romlatlan szívére. Párhuzamot vont a tiszta, önzetlen, feláldozóan szerető Rozália és a ledér Eliz között és ezen lelkiállapotban írta „Sigisbét”. Sok, sok éjet töltött íróasztalánál, sokat változtatott, javított, módosított a verseken, a dialógokon, monológokon, míg e mű létre jött. A „Sigisbée” egyszerű története egy fiatal, velencei nemesnek, ki szerelemre gyuladt a ka-

czér és kegyetlen Coelia hercegnő iránt. A szerencsétlen szerelme, fájdalma nem talál viszonzásra a kegyetlen hercegnőnél. A Velenczében tartózkodó francia világfi Sénéce marquis tanácsára szerelmet szinlel a szelidlelkű, jámbor és szép Beátrice grófnőnek, miközben azon felfedezésre jut, hogy ez őt már régen szereti. Midőn Coelia ezen intrigua által félrevezettetve ismét közeledik hozzá Lorencó, a tapasztalatokon okulva, tartózkodás nélkül hagyja át magát az odaadóan szerető Beatrice varázsának, Coelia szerepét Colette játszotta. A többi szereplők is remekeltek. Az előadás összbenyomása, kerekdedsége egy kis világot tükrözött vissza.

— Elragadó! — Pompás! — Nagyszerű! — hangzott minden oldalról.

René busásan volt jutalmazva sok éjjeli munkájáért.

Visszapillantó látnoksága még fokozódott, René a nyugalmas szobára emlékeztetve, hogy minden reggel örömmel folytatta az este félbeszakított munkát.

Életének minden mozzanata, epizódja örömeivel és fájdalmaival együtt megelevenült lelkében. Ábrándjaiból a tapok, éljenek, bravók keltették fel — a darabnak vége volt.

„Ez valóban fényes eredmény volt” — mondá a fiatal emberhez fordulva a grófné. „A hölgyek vetekdni fognak a kitüntetésért, hogy önt maguknál üdvözölhessék.”

Ezen a háziasszony részéről tett hízogó megjegyzésre René a darab végét követő nyugtalanságban a legkülönfélébb megjegyzéseket hallá:

„Ez a szerző?” . . .

„Ki?” . . .

„Azon fiatal ember ott?” . . .

„Mily fiatal . . . ismeri ön személyesen?”

„Mily szép ifjú!” . . .

„Miért visel oly hosszú haját?” . . .

„Nekem tetszenek e művész-fejek!” . . .

„Hisz lehet az ember poeta és a mellett úgy fésülködhetik, mint más emberek!” . . .

„De műve elragadó!” . . .

„Elragadó!” . . .

„Nem mondhatná meg, ki mutatta be őt a grófnének?” . . .

„Hogyne tudnám, Larcher Claude.” . . .

„Szegény Larcher, nézze csak, mint settenkedik Colette körül!” . . .

„Még megverekszik e napokban Salvanyvel.” . . .

„Legalább lesz egy kis csetepaté.” . . .

„Marad ön a theánál?” . . .

Ezen és hasonló párbeszéd, megjegyzések folytak az előadás után.

René pirulva hajlongott az őt üdvözölő, dicsérő és magasztaló hölgyek előtt.

Különösen egy Sermoisné nevű hölgy halmozta el Renét dicséretekké.

E nő, ki körülbelül 50 éves lehetett, egy Sermois nevű uri ember özvegye volt, kit ez halála óta „szegény Sermois”-nek nevez, de ki életében, neje magaviselete következtében, cél-táblája volt valamennyi klub gunyjának.

Sermois asszony teljesen occupálta Renét, kit jóformán szóhoz jutni sem engedett. „Ah uram! — mondá — mily költészet, mily magasztosság és mily bensőség az érzésben e mű! Irott természet, mondott igazság az! Az ön darabja, uram, korszakot fog alkotni! Ön bosszút áll értünk, szegény védtelen asszonyokért, azon sok méltatlan megtámadtatásokért, melyeket ellenünk, a regények- és szindarabok írói intéz- nek. „Segisbée”-je azonban rehabilitál minket.”

„Asszonyom”, hebegé a fiatal ember, kit e beszéd árja agyonnyomással fenyegetett.

„Meg fog látogatni, nemde?” tevé hozzá,

„minden szerdán 5—7 ig fogadok. Azt hiszem, hogy saloncmmnak elsőbbséget ad a grófné fellett, ki, mint tudja, idegen. Az akadémia néhány tagja azzal is tünteti ki csekélységemet, hogy műveik alkotásánál tanácsomat kikérik. Magam is irtam néhány igénytelen verset szegény Sermoisem emlékezésének szánva. Csekélységek, melyeket egyszerűen „Sirhalmi Liliomok” czim- mel láttam el. Ön majd itéletét teljes őszinteséggel elmondja . . .”

„Hurault asszony, Vincy ur . . . folytatá Sermois asszony, a költőt egy 40 év körül levő hölgynek bemutatva. Mindket- ten hajlongnak.

(Folyt. köv.)

Fere cz,
Tribonté
Saint V
Clement
Satour S
Gordes
Pardailan
Pienne
Cosse
Vic
Szolga
Saltabadil
Blanche,
Berand as
Vandrago
Apród
Maguellon

Dr.

egy.
Lak
R

szöveg

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ

Holnap szombaton 1892. november hó 26-án,
A király mulat.

SZEMÉLYEK:

Fere cz, francia király	—	Fnyvesi
Tribontét bohócs	—	Balassa
Saint Vallier	—	Peterdi
Clement Marot	—	Srendrei
Satour Sandry	—	Sarlai
Gordes	—	Solyom
Pardaillan	—	Szebeni
Pienne	—	Tompa
Cosse	—	Püsyóki
Vic	—	Czakó
Szolga	—	Markovics
Saltabadil, bravo	—	Bács
Blanche, a bohóc leánya	—	Angyal Iika
Berand asszony	—	Bács
Vandragon	—	Mérei Iza
Apród	—	Madurovics Zs.
Maguellone	—	Aporkai Eszti

Dr. Glück Lajos,

egyetemes orvos-tudor.

Lakik: Egyháztér 343. sz.

Rendel: d. e. 8—9-ig.

d. u. 2—4-ig.

SZŐNYEGEK,

Függöny, ággy- és asztalterítő

butor szövetek, viaszos vásznak

nagy választékban

SZABÓ LAJOS fia cégénél.

A debreczeni (Balogh M.-féle) agyag- és porcellán kályhagyár

— a hazai kályhák között eddig legjobb fűtőképességű és igen tetszetős külsejű —

Cserépkályhái

kaphatók gyári áron, díjmentesen a hához szállítva és fellálítva,

Lichtenstein József

vaskereskedőnél.

DEBRECZENBEN, — Piacz- és Czegléd-utca sarkán a Debr. első takarékpénztár épületében, aki árlappal is kívánatra ingyen szolgál.

Ugyanott dúsan felszerelt raktárában kaphatók gyári áron a legkiválóbb minőségű vaskályhák fa és szén fűtésre, mindennemű gazdasági, épület s. a. t. felszerelések, különösen nagy raktár gyári áron takarékkonyhákban és tűzhelyekben, konyhafelszerelésekben és főzőedényekben.

MOLL SEIDLITZ POR

Tavaszi gyógyítás

Nyári gyógyítás.

Őszi gyógyítás

Téli gyógyítás

Csak akkor valódi, ha minden dobozon a gyár-jegy, egy sas és MOLL A. sokszorosított czége látható.

Gyors gyógyhatás makacs gyomor- és altestbajok, gyomorgörcs, nyálk, gyomorfégés, székrekedésnél, májbajok, vértelülés, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségeknél. Egy eredeti doboz használati utasítással 1 frt.

Raktárak az ország minden nevezetesebb gyógyszer-táráiban. MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító, Bécs, Stadt, Tuchlauben 9.

Szétküldés naponta utánvét mellett, 2 doboznál kevesebb nem küldetik.

Elismerés MOLL A. urhoz Bécsben.

Úlő foglalkosásomnál az ön Moll-féle Seidlitzporai igen jó hatást gyakorolnak; ismerem ezt egyszer s mindenkorra és szívólyos „Isten fitness meg“-et mondok érte: azok a gyomrot jóvá és a főt könnyűvé teszik.

Tisztelettel

Steinko P. J. lelkész Honnenschlag-ban.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Legjobb bedörzsölő-szer

köszvény

esúz és minden

meghülesi betegségek ellen.

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A. véd. feliratu ónozáttal van zárva. A Moll-féle francia borszesz és só nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzölési szer közsvény, esúz és a meghülés egyéb következményeinél legismertesebb népszer. — Egy onozott eredeti üveg ára: 90 kr. FŐ SZÉTKÜLDES

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által. BÉCS: I. Tuchlauben.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesítotnek. A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Szétküldés naponta utánvéttel. Két üvegnél kevesebb nem küldetik.

Elismerés. MOLL A. gyógyszerész urhoz Bécs.

Kitűnő Moll-féle francia borszesz és sója vidékemen nagyszerűen működik. Küldjön nekem 50 üveggel, mivel az emberiség segítségére készletet óhajtok tartani magamnál.

Mély tisztelettel Hornof, lelkész Micholap-ban

Raktárak Debreczenben: Dr. Rothschnek gyógyszer., Tóth Béla, Muraközy Károly gyógyszer. Szent-Király-Tivadar és Gerébi Fülöp uraknál.

Addig is, míg új nagy szőnyeg raktárunkat berendezhetjük, helyszűke miatt leltározásunk előtt

MINDENFÉLE

 SZŐNYEGEK,

 butorkelmék, ágy- és asztalterítők,

valamint

Függönyöket,

Viaszos vászon, padló parkett és linooleumot

 10, 20, 30 százalékkal olcsóbban árusítunk.

KUNZ JÓZSEF ÉS TÁRSA.

8815.1892.

Árlejtési hirdetés.

Debreczen sz. kir. város által előállítandó gyalogsági laktanya építési munkáinak felvállalására írásbeli zártajánlati versenytárgyalás hirdetik.

Ezen építés munkái következő összegekkel vannak előirányozva:

1. Föld- és kőmives munka	—	—	—	182,262	frt	59	kr.
2. Kőfaragó munka	—	—	—	10,368	frt	88	kr.
3. Ácsmunka	—	—	—	31,712	frt	32	kr.
4. Fa cément tető készítése	—	—	—	4,516	frt	02	kr.
5. Vasgerenda és öntött vasneműek szállítása	—	—	—	27,673	frt	21	kr.
6. Falkötő vasak szállítása	—	—	—	3,456	frt	—	kr.
7. Bádogos munka	—	—	—	19,326	frt	85	kr.
8. Cément- és beton-munka	—	—	—	19,223	frt	02	kr.
9. Padozat-munka	—	—	—	13,611	frt	82	kr.
10. Asztalos munka	—	—	—	17,046	frt	95	kr.
11. Lakatos munka	—	—	—	17,455	frt	82	kr.
12. Mázoló- és szobafestő-munka	—	—	—	6,424	frt	68	kr.
13. Úveges munka	—	—	—	4,960	frt	70	kr.
14. Kályhák szállítása	—	—	—	8,279	frt	80	kr.

Összesen: 366.318 frt 66 kr.

A fent elősorolt munkák akár együttesen, akár munkanemenként külön-külön, esetleg átalány összeg mellett adatnak ki.

Bánatpénzül a felvállalni szándékoló munkának 5%-ja akár készpénzben, akár óvadékképes értékpapirokban a f. évi december 19-ik napjának délutáni 5 órájáig a város házi pénztárába teendők le, a zárt-ajánlatok pedig ugyanazon nap délutáni 6 órájáig a polgármesteri hivatalhoz adandók be, mely utóbbiak másnap december 20-án délelőtt 10 órakor a városház nagytermében nyilvánosan bontatnak fel.

Az ajánlat borítékán kiirandó a munkanem, melyre az ajánlat vonatkozik és az ajánlatban határozottan kijelentendő, hogy az ajánlattevő a feltételeket ismeri és azokat elfogadja.

Az építési tervek, költségvetések és vállalati feltételek a város mérnöki hivatalában megtekinthetők, esetleg utóbbiak a mérnöki hivatalban átvehetők és kívánatra megküldetnek.

Elkészve vagy a kellő bánatpénz letétele nélkül beadott, továbbá távirati és oly ajánlatok, melyekben kétséget ébreszthető kifejezések fordulnak elő, figyelembe nem vétetnek.

A városi tanács fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött ajánlatok közül tetszés szerint választhasson, esetleg a körülmények szerint új pályázatot hirdessen, vagy a munkák biztosításairól más módon intézkedhessék.

Debreczen, 1892. november hó 10-én.

A városi tanács.

Jutányos szabott árakon
kaphatók

SZABÓ LAJOS FIAI
üzégénél:

DIVATOS NŐI RUHASZÖVETEK

francia flanelk, Kasán, Moldon

legújabb ruhadiszek,

FEKETE DIVATKELMÉK,
SZINES és FEKETE SELYMEK,

MOSÓ VELEZÉK,

TÉLI HIMALAYA KENDŐK,

Gyermek ruhácskák és felöltők

Normalgyapju és pamut alsó ingek

Ujjasok és nadrágok,

Téli harisnyák, keztyűk.

Az idén szép raktárt tartunk

Brassói és Gácsi posztókban,

Takarók és lópokrócokban.

Legnagyobb választék
flanelle,

posztó tricót

selyem, szines téli-szoknyákban

legújabb izlés szerint,

olesón határozott árakhoz.

Kardos Lászlónál

Kossuth-utca.